

Bản án số: 86/2024/DS-PT
Ngày: 23 - 02 - 2024
V/v tranh chấp hợp đồng bảo hiểm

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH CÀ MAU

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Đinh Cẩm Đào

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Thành Lập
Ông Đặng Minh Trung

- Thư ký phiên tòa: Bà Hứa Như Nguyễn là Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau.

- Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau tham gia phiên tòa: Ông Hữu Duy Khánh - Kiểm sát viên.

Ngày 23 tháng 02 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 463/2023/TLPT-DS ngày 16 tháng 11 năm 2023 về việc “Tranh chấp hợp đồng bảo hiểm”.

Do bản án dân sự sơ thẩm số: 221/2023/DS-ST ngày 12 tháng 9 năm 2023 của Tòa án nhân dân thành phố Cà Mau tỉnh Cà Mau bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 512/2023/QĐ-PT ngày 14 tháng 12 năm 2023, giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Ông Lê Ngọc H1, sinh năm: 1972. Địa chỉ: khóm 4, phường H, thị x, tỉnh B ..

Người đại diện hợp pháp nguyên đơn:

1. Ông Lê Ngọc H2, sinh năm 1977 (vắng mặt).

Địa chỉ cư trú: Khóm 8, phường 7, thành phố C, tỉnh C .. Theo văn bản ủy quyền ngày 25/11/2022.

2. Ông Nguyễn Hoàng Khải, sinh năm 1967;

địa chỉ: số 362A, đường Nguyễn Trãi, phường 9, thành phố Cà Mau, Cà Mau. (văn bản ủy quyền ngày 28/11/2023) (có mặt)

- Bị đơn: Tổng Công ty Cổ phần Bảo hiểm X.

Địa chỉ: Tầng 2, Toà nhà LPB Tower, số 17, đường Tông Đản, phường Tràng Tiền, quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội. Địa chỉ chi nhánh Miền Tây: Số 99A, đường Nguyễn Đệ, phường An Hòa, quận Ninh Kiều, thành phố Cần Thơ.

Người đại diện theo pháp luật: Ông Dương Văn Đ – Tổng giám đốc.

Người đại diện theo ủy quyền:

1. Bà Lê Thị T2, chức vụ: Trưởng phòng pháp chế - ISO thuộc Ban kiểm soát nội bộ - Tổng Công ty Cổ phần Bảo hiểm X. (vắng mặt).
2. Bà Trần Hồng N, Chuyên viên Phòng pháp chế - ISO thuộc Ban kiểm soát nội bộ - Tổng Công ty Cổ phần Bảo hiểm X (vắng mặt).
3. Ông Nguyễn Thanh T3, Giám định viên phòng giám định bồi thường - Công ty Cổ phần Bảo hiểm Xuân T1 Miền Tây (có mặt).
4. Ông Đoàn Thế A, Phó tổng giám đốc tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X (Có mặt).

(Văn bản ủy quyền số 170/2023/UQ-XTI-KSNB ngày 22/8/2023 và giấy ủy quyền số: 174/2023/UQ - XTI - KSNB ngày 25/8/2023)

- *Người kháng cáo:* Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X là bị đơn.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Quá trình tố tụng nguyên đơn và người đại diện theo ủy quyền của nguyên đơn trình bày:

Ông Lê Ngọc H1 có tham gia bảo hiểm xe biển số 94C-024.64 của Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X (gọi tắt là tổng công ty Xuân Thành), tại chi nhánh Cà Mau, số bảo hiểm 20025515, ngày cấp 19/3/2020, nơi cấp Công ty bảo hiểm Xuân Thành Miền Tây, hiệu lực từ 15 giờ 00 phút ngày 19/3/2020 đến 15 giờ 00 phút ngày 19/3/2021. Vào ngày 30/01/2021 xe đang do ông là Lê Ngọc H2 thuê của ông Lê Ngọc H1 để sử dụng, xảy ra tai nạn tại ấp Đông Hưng, xã Tân Hưng Đông, huyện Cái Nước, tỉnh Cà Mau. Vụ tai nạn đã bị khởi tố vụ án và xét xử phạt tù tài xế Phạm Hải Phong do tài xế có lỗi gây tai nạn, ông N Hùng là chủ xe đã phải bồi thường toàn bộ thiệt hại cho bị hại Lê Hoàng Đảm 257.260.000đ, bồi thường cho bà Nguyễn Bích Phượng 49.720.000đ, ông Lê Ngọc H1 đã thi hành án được một phần, bồi thường được khoảng 150.000.000đ. Tai nạn xảy ra trong thời hạn bảo hiểm. Tai nạn xảy ra, khi đó ông là người đang quản lý xe của ông Lê Ngọc H1 nên ông là người trực tiếp gọi điện thoại thông báo cho nhân viên công ty bảo hiểm tại Cà Mau là ông Hồ Thanh H1 để thông báo về việc tai nạn, ông Hồ Thanh H1 trả lời là đợi công an làm hiện trường xong ông Hồ Thanh H1 sẽ liên hệ để lấy biên bản hiện trường để làm có sở bồi thường bảo hiểm cho ông Lê Ngọc H1. Ông tin tưởng nên không thông báo đến Tổng công ty vì trước đây xe của ông Lê Ngọc H1 94C-01482 và 94C-02464, 01 xe của ông biển số 69C-00379 đã từng bị tai nạn và ông Hồ Thanh H1 cũng giải quyết như trên, với cách thức ông trực tiếp thông báo qua điện thoại cho ông Hồ Thanh H1 về tai nạn, ông Hồ Thanh H1 làm hồ sơ gửi về Tổng công ty bảo hiểm và ông đã được bồi thường, nên lần này ông tin tưởng thông báo cho ông Hồ Thanh H1 như các lần trước. Sau khi xét xử tại Tòa án nhân dân huyện Cái Nước vụ án về tai nạn giao thông ông cũng hỏi thúc ông Hồ Thanh H1 thiết lập hồ sơ bồi thường nhưng ông Hồ Thanh H1 không thực hiện. Đến khi xét xử phúc thẩm vụ án tai nạn giao thông xong vẫn không được giải quyết bồi

thường nên ông đã liên hệ đến ông Nguyễn Thanh T3 và được trả lời là hết thời hạn yêu cầu bảo hiểm và từ chối chi trả bảo hiểm. Khi ông Lê Ngọc H1 liên hệ và yêu cầu ông Hồ Thanh H1 làm thủ tục chi trả bồi thường thì thời gian yêu cầu bồi thường bảo hiểm vẫn còn. Ông yêu cầu công ty bảo hiểm bồi thường cho ông Lê Ngọc H1 tổng số tiền 84.000.000đ tương đương với tỉ lệ thương tật của bị hại trong vụ tai nạn. Tại phiên tòa sơ thẩm nguyên đơn thay đổi số tiền yêu cầu. Buộc bị đơn bồi thường bảo hiểm số tiền 80.000.000đ.

Quá trình tố tụng ông Nguyễn Thanh T3 đại diện bị đơn trình bày: Ông Lê Ngọc H1 có tham gia bảo hiểm của tổng công ty Xuân Thành. Khi ông nhận hồ sơ yêu cầu chi trả bảo hiểm từ ông Hồ Thanh H1 là nhân viên kinh doanh của công ty bảo hiểm Xuân Thành Miền Tây khu vực Cà Mau thì đã hết thời hạn yêu cầu chi trả bảo hiểm. Trong vòng 05 ngày từ ngày xảy ra tai nạn người tham gia bảo hiểm phải báo cho Công ty bảo hiểm bằng văn bản, tức là ông Lê Ngọc H1 phải gửi văn bản yêu cầu trực tiếp cho công ty, nhưng ông Lê Ngọc H1 không gửi văn bản theo đúng quy định. Do hết thời hạn 01 năm kể từ ngày tai nạn, ông H2 là người đại diện cho ông Lê Ngọc H1 (chủ xe) sau đó ông Hồ Thanh H1 là nhân viên công ty, hiện nay vẫn đang là nhân viên của tổng công ty mới chuyển về công ty hồ sơ bồi thường bảo hiểm nên đã hết thời hạn yêu cầu bồi thường bảo hiểm. Do đó, yêu cầu khởi kiện của ông Lê Ngọc H1 không có căn cứ nên Tổng công ty không chấp nhận toàn bộ yêu cầu của ông Lê Ngọc H1.

Đối với việc ông H2 cho rằng có liên hệ bằng điện thoại với ông Hồ Thanh H1 khi tai nạn xảy ra, sự thật có hay không Tổng công ty chưa xác định được vì hiện nay ông Hồ Thanh H1 đã tự bỏ việc và không liên lạc được nên Tổng công ty bảo hiểm chưa làm việc được với ông Hồ Thanh H1. Thông thường khi xảy ra tai nạn, người mua bảo hiểm phải thông báo cho Tổng công ty nhưng thực tế để linh động thì khách hàng có thể thông báo cho nhân viên bảo hiểm và nhân viên bảo hiểm thông báo cho công ty Miền Tây để công ty xử lý. Trong thời gian xảy ra tai nạn ông Hồ Thanh H1 có bào sự việc về công ty Miền Tây hay không ông không biết, do ông về làm việc tại công ty Miền tây từ ngày 23/5/2022 cho đến ngày nộp hồ sơ bằng văn bản ngày 06/6/2022, ông Hồ Thanh H1 không thông báo gì về trường hợp của ông Lê Ngọc H1.

Đối với lời trình bày của ông H2 về việc xe của ông Lê Ngọc H1 94C-01482 và 94C-02464, 01 xe của ông 69C-00379 từng bị tai nạn và ông Hồ Thanh H1 (nhân viên bảo hiểm) làm hồ sơ gửi về công ty bảo hiểm Xuân Thành Miền Tây đúng hay sai ông chưa xác định được vì thời điểm đó ông chưa là nhân viên Tổng công ty Bảo hiểm nên ông không biết. Ông sẽ cung cấp thông tin này cho Tòa án chậm nhất vào ngày 10/3/2023.

Từ nội dung trên án sơ thẩm số 221/2023/DSST ngày 12/9/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Cà Mau tuyên xử:

Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Buộc Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X phải chi trả bảo hiểm theo Giấy chứng nhận bảo hiểm số 20025515 ngày 19/3/2020 cho ông Lê Ngọc H1 số tiền 80.000.000đ (*Tám mươi triệu đồng*).

Ngoài ra, án sơ thẩm còn tuyên về phần án phí, lãi suất chậm trả, quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 21/09/2023, Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X có đơn kháng cáo, yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm giải quyết theo hướng sửa bản án sơ thẩm, không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn.

Tại phiên tòa phúc thẩm đại diện của Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X giữ nguyên yêu cầu kháng cáo.

Phản tranh luận tại phiên tòa: Các đương sự không tham gia tranh luận.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau tham gia phiên tòa phát biểu:

Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán trong quá trình giải quyết vụ án, của Hội đồng xét xử và những người tiến hành tố tụng, người tham gia tố tụng tại phiên tòa đúng quy định pháp luật. Về nội dung vụ án: Đề nghị Hội đồng xét xử căn cứ khoản 1 Điều 308 của Bộ luật tố tụng dân sự, không chấp nhận kháng cáo của Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X, giữ nguyên bản án sơ thẩm của Tòa án nhân dân thành phố Cà Mau, tỉnh Cà Mau.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Ông Lê Ngọc H1 khởi kiện Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X (Công ty Bảo hiểm) yêu cầu thực hiện nghĩa vụ chi trả tiền bảo hiểm do phát sinh trách nhiệm bảo hiểm từ Hợp đồng bảo hiểm đối với xe ô tô tải biển kiểm soát 94C-024.64. Bị đơn không đồng ý chi trả bảo hiểm vì đã hết thời hạn yêu cầu chi trả bảo hiểm. Án sơ thẩm chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn nên bị đơn kháng cáo.

[2] Xét kháng cáo của bị đơn, Hội đồng xét xử xét thấy: Các bên đương sự thừa nhận, Công ty Bảo hiểm có bán bảo hiểm trách nhiệm dân sự đối với xe ô tô tải biển kiểm soát 94C-024.64 đứng tên Lê Ngọc H1, mức bồi thường tối đa 100.000.000đ/người. Ngày 30/01/2021, xe gặp tai nạn là có thực và đã được giải quyết tại bản án phúc thẩm số: 69/2022/HS-PT ngày 18/5/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh Cà Mau.

[3] Căn cứ vào các tài liệu chứng cứ có tại hồ sơ và lời trình bày của các đương sự tại phiên tòa thể hiện:

[3.1] Công ty Bảo hiểm từ chối thanh toán bảo hiểm vì đã hết thời hạn yêu cầu chi trả bảo hiểm. Chủ xe xác định ngày 30/01/2021, khi xảy ra tai nạn thì ông H2 đã gọi điện thoại thông báo với cán bộ bảo hiểm của Công ty Bảo hiểm tại Cà Mau là ông Hồ Thanh H1, thời điểm điện thoại là trong thời hạn thanh toán bảo hiểm. Ông Hồ Thanh H1 hứa hẹn nhiều lần sẽ làm hồ sơ hoàn toàn, không hướng dẫn ông H2 hay ông Lê Ngọc H1 phải làm đơn yêu cầu gửi về Công ty Bảo hiểm, cho đến khi ông Lê Ngọc H1 có nghi ngờ thì mới yêu cầu đến Công ty Bảo hiểm,

điều này thể hiện ở các đoạn ghi âm trao đổi giữa ông Lê Ngọc H2 là người đang quản lý xe 94C-024.64 với nhân viên là ông Hồ Thanh H1.

[3.2] Tại phiên tòa phúc thẩm Công ty Bảo hiểm xác định không biết đoạn ghi âm giữa ông Hồ Thanh H1 và ông H2 nhưng khi ông Hồ Thanh H1 nộp hồ sơ thanh toán bảo hiểm cho ông Lê Ngọc H1 thì đã hết thời hạn thanh toán. Đối với số tiền ông Lê Ngọc H1 yêu cầu đối với hợp đồng bảo hiểm do ông Lê Ngọc H1 đã ký với Công ty Bảo hiểm nếu không hết thời hạn thanh toán bảo hiểm thì ông Lê Ngọc H1 được thanh toán số tiền như ông H1 yêu cầu. Theo quy định thì khi xảy ra tai nạn, thì phải báo về Công ty Bảo hiểm trong thời hạn 05 ngày. Tuy nhiên, để thuận tiện, linh hoạt trong việc chi trả bảo hiểm người được bồi thường bảo hiểm có thể báo trực tiếp với đại diện các chi nhánh của Công ty Bảo hiểm để được giải quyết.

[3.3] Lời trình bày của đại diện Công ty Bảo hiểm với lời trình bày của ông H2 là khi tai nạn xảy ra đã báo cho ông Hồ Thanh H1 để xử lý. Việc ông Hồ Thanh Tùng không hướng dẫn người mua bảo hiểm tiến hành các thủ tục để được thanh bảo hiểm dẫn đến hết hạn thanh toán bảo hiểm là lỗi của ông Hồ Thanh H1.

[4] Ông Hồ Thanh H1 là nhân viên của Công ty Bảo hiểm, theo như người đại diện của công ty Bảo hiểm thừa nhận thì khi ông Hồ Thanh H1 có nộp hồ sơ thanh toán bảo hiểm cho ông Lê Ngọc H1, thời hạn đã hết nhưng hiện nay không làm việc với ông Hồ Thanh H1, do ông H1 đã bỏ việc không biết ông H1 ở đâu. Xét thấy, đây là mối quan hệ giữa Công ty Bảo hiểm và nhân viên Công ty Bảo hiểm nếu có lỗi của nhân viên thì Công ty Bảo hiểm và nhân viên tự xử lý. Việc Công ty Bảo hiểm từ chối thanh toán bảo hiểm cho ông Lê Ngọc H1 là không phù hợp. Án sơ thẩm chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Lê Ngọc H1 là phù hợp, đúng quy định.

[5] Công ty Bảo hiểm kháng cáo nhưng không cung cấp chứng cứ gì mới nên không có cơ sở chấp nhận kháng cáo của công ty, giữ nguyên bản án dân sự sơ thẩm của Tòa án nhân dân thành phố Cà Mau theo đề nghị của đại diện viện kiểm sát là phù hợp.

[6] Án phí dân sự phúc thẩm: Do kháng cáo của Công ty Bảo hiểm không được chấp nhận nên Công ty Bảo hiểm phải chịu án phí theo quy định.

[7] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị nên không đặt ra xem xét.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự và Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Không chấp nhận kháng cáo của Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X.

Tuyên xử:

Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn ông Lê Ngọc H1

Buộc Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X phải chi trả bảo hiểm theo Giấy chứng nhận bảo hiểm số 20025515 ngày 19/3/2020 cho ông Lê Ngọc H1 số tiền 80.000.000đ (Tám mươi triệu đồng).

Kể từ ngày ông Lê Ngọc H1 có đơn yêu cầu thi hành án, nếu Tổng công ty cổ phần bảo hiểm X không thanh toán xong khoản tiền nêu trên thì phải trả thêm khoản lãi phát sinh theo mức lãi suất quy định tại Điều 357, khoản 2 Điều 468 của Bộ luật dân sự năm 2015 tương ứng với số tiền và thời gian chậm thi hành.

Về án phí dân sự sơ thẩm: Buộc Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X phải chịu 4.000.000 đồng. Ông Lê Ngọc H1 không phải nộp án phí, ngày 29/11/2022 ông Lê Ngọc H1 đã nộp tiền tạm ứng án phí 2.100.000đồng, tại biên lai số 0002537, ông Lê Ngọc H1 được nhận lại toàn bộ.

Về án phí dân sự phúc thẩm: Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X phải chịu phải chịu 300.000 đồng. Ngày 05 tháng 10 năm 2023, Tổng công ty cổ phần Bảo hiểm X nộp tạm ứng 300.000 đồng, theo biên lai thu số 0008359 của Chi cục thi hành án Dân sự thành phố Cà Mau được đối trừ.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không bị kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Cà Mau;
- Tòa án nhân dân thành phố Cà Mau;
- Chi cục THADS thành phố Cà Mau;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ;
- Lưu án văn;
- Lưu VT(TM:TANDTCM).

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Đinh Cẩm Đào